2020-076

Archeologienota Evergem Noorwegenstraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

5-5-2020

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Evergem Noorwegenstraat (provincie Oost-Vlaanderen), gelegen buiten woon- of recreatiegebied, waarbij de totale oppervlakte van de betrokken bodemingrepen 5000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied, ca. 8815m² groot, heeft een onregelmatige vorm en is noord-zuid georiënteerd. Het bevindt zich ten noordoosten van het kruispunt Noorwegenstraat-Walgracht. Het maakt deel uit van het bedrijventerrein De Nest en is braakliggend. In de noordoostelijke hoek is een gracht aanwezig. Er staan geen gebouwen op het terrein. Langs de grenzen in de zuidoostelijke hoek van het terrein is een L-vormige groenstrook aanwezig bestaande uit enkele opschietende struiken. De rest van het terrein is begroeid met gras.

Het plangebied is te situeren op ruime afstand ten noordoosten van de kern van Evergem, tussen de deelkernen Wippelgem, Doornzele en Kerkbrugge. Dit was een eertijds landelijke regio, die sinds het laatste kwart van de 20ste eeuw grondig is getransformeerd door aanleg van de R4, bedrijventerreinen en het Kluizendok. De oudste relevante kaart voor het plangebied die geraadpleegd kan worden betreft de Ferrariskaart uit ca. 1777. Het plangebied is op dat moment onbebouwd en in gebruik als landbouwgebied. Net ten oosten is bebouwing aanwezig, die behoort tot het gehucht ’t Hoecxken dat zich verder naar het zuiden uitstrekt. De straat Walgracht is reeds aanwezig. De situatie blijft quasi ongewijzigd tot begin 21ste eeuw. Op de 19de-eeuwse kaarten wordt iets ten oosten van het plangebied de omgrachte hoeve Duivekeete aangeduid, mogelijk is de straatnaam hiervan afgeleid. Vanaf de topografische kaarten van begin 20ste eeuw wordt een landweg aangeduid die van zuidoost naar noordwest over het terrein loopt, met aan de oostzijde ervan een gracht. Dit is ook af te lezen op de luchtfoto’s van 1971, 1979-1990 en 2000-2003. De situatie verandert drastisch begin 21ste eeuw. Het plangebied gaat deel uitmaken van een bedrijventerrein, waarbij grootschalige grondwerken plaatsvinden, wegenis en afwateringsgrachten worden aangelegd en oude perceelsstructuren worden volledig weggevaagd. Op de luchtfoto van 2009 is te zien dat er grondwerken aan de gang zijn op een groot deel van het plangebied, te koppelen aan het bouwrijp maken van het terrein ten noorden en de werken voor de aanleg van de Noorwegenstraat en aansluitende wegenis. Het uitgraven van de waterpartij in de noordoostelijke hoek dateert van deze periode; wat de impact van de overige grondwerken op de bodembewaring van het overige deel van het plangebied is, is op basis van de bureaustudie niet objectief vast te stellen. Kort nadien wordt de hoeve net ten westen afgebroken en vervangen door het huidige industriële pand. Sinds de ontwikkeling van het industrieterrein bleef het plangebied onbebouwd.

De fusiegemeente Evergem is gelegen in de Vlaamse Vallei en kent een vlak en matig opvallend microreliëf, bestaande uit afwisselend zwakke en droge ruggen en nattere depressies. Het plangebied is gelegen op iets hogere gronden, maar het is niet duidelijk of dit een natuurlijk gegeven is of een iets hoger niveau gecreëerd bij aanleg van het bedrijventerrein. Op siteniveau is een geaccidenteerd terrein te zien, met maaiveldwaarden tussen +6,00 en +6,70m TAW en met een komvorm in het noorden. Langsheen de westelijke grens is het terrein het hoogst gelegen.

Natuurlijke waterlopen zijn niet aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. De opmaak van de bodemkaart dateert van een aantal decennia voorafgaand de ontwikkeling van het bedrijventerrein; op dat moment werden ter hoogte van het plangebied matig natte tot matig droge zandbodems gekarteerd, al dan niet met een lemige component, met structuur B horizont of met duidelijke of verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont. Mogelijk is er plaatselijk een podzol aanwezig. Of deze bodemopbouw (deels) is verstoord door

Archeologisch gezien geldt er voor deze regio een gemiddelde archeologische verwachting. In 2005-2006 heeft grootschalig onderzoek in het kader van de aanleg van het Kluizendok aangetoond dat er in deze regio voornamelijk in de Romeinse periode nogal wat landelijke bewoning aanwezig was. Meer verspreide resten uit de middeleeuwen tonen aan dat de regio dan ook bewoond was, zij het wel dat bewoningssites met dergelijke omvang als de Romeinse sites vooralsnog niet gekend zijn. Het voorkomen van podzolbodems kan betekenen dat in situ steentijd artefactensites – indien aanwezig – nog bewaard kunnen/konden zijn. Wat de ontwikkeling van het bedrijventerrein betekende voor het bodemarchief, is niet eenduidig vast te stellen. Het geaccidenteerde maaiveldniveau laat enige bodemverstoring vermoeden, maar op basis van enkel het bureauonderzoek kunnen geen conclusies gemaakt worden over de bewaringstoestand van het archeologische niveau.

Op het met gras begroeide deel van het terrein wordt een bedrijfsverzamelgebouw ingericht, bestaande uit 6 loodsen. Rondom de gebouwen worden verhardingen aangelegd voor interne circulatie en parkeergelegenheid. De bestaande gracht en groenstrook blijven behouden. Langs de westelijke, zuidelijke en zuidoostelijke grens van het terrein wordt een zone van 5m vrijgehouden voor onderhoud van de naastliggende gracht. Voorafgaand de werken wordt het terrein genivelleerd, waarbij minstens de teelaarde wordt verwijderd, en vervolgens wordt het aangevuld met gebroken steenpuin, als ‘voorlopige werkvloer’. De loodsen worden gefundeerd via een skeletstructuur, waarbij op regelmatige afstand dragende kolommen in de bodem worden ingebouwd die een puntsgewijze bodemverstoring van beperkte oppervlakte zullen betekenen. Over de volledige oppervlakte van de loodsen wordt een bodemplaat aangelegd, dit zal een bodemingreep van enkele tientallen centimeter met zich meebrengen. Voor de aanleg van de verhardingen moet eveneens rekening gehouden worden met een bodemingreep van enkele tientallen centimeter diep, met plaatselijke diepere, sleufvormige ingrepen voor nutsleidingen. De geplande werken zullen ingrijpen op de zone waar de loodsen (3220m²) en de betonverharding (2315m²) wordt voorzien, dit betekent een oppervlakte van 5535m² waar minstens de teelaarde wordt afgegraven.

Het plangebied kent een gemiddelde archeologische verwachting. Hoewel er mogelijk grondverstoringen hebben plaatsgevonden bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein, kan op basis van enkel het bureauonderzoek de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Zowel steentijd artefactensites als sites met grondsporen zijn in deze fase van het archeologietraject niet uit te sluiten. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed, dat zich net onder de teelaarde kan bevinden, bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelings-geschiedenis van deze regio, waarvan het archeologisch belang reeds is aangetoond. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, omdat de gronden momenteel niet beschikbaar zijn voor onderzoek.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden hieronder behandeld.

2. Administratieve gegevens en afbakening

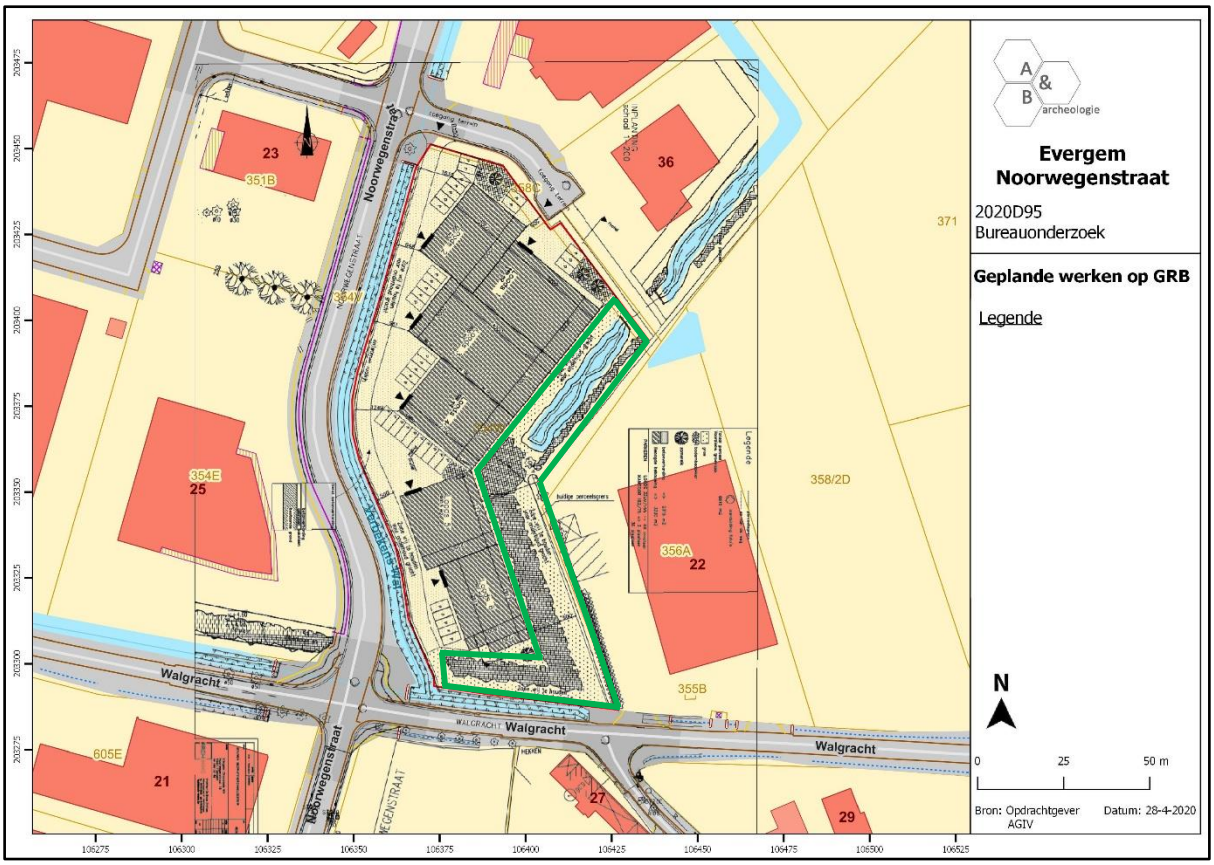
Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Evergem, Noorwegenstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 106095,01 en Y: 203207,25; X: 106727,82 en Y: 203553,00

Oppervlakte plangebied: 8815m²

Kadastergegevens: Evergem, afdeling 1, sectie B, perceel 354W

Het plangebied komt niet volledig in aanmerking voor verder vooronderzoek; enkel het deel dat verhard en bebouwd wordt, dient weerhouden te worden als onderzoekszone. Deze zone heeft een oppervlakte van 5535m².

Figuur 1 Geplande werken geprojecteerd op de kadasterkaart, met in het groen de zone waar geen verder vooronderzoek dient te gebeuren (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).

3. Vraagstelling

Het doel van de onderzoeken is het achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Vraagstellingen voor landschappelijke boringen:

- Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied?
- Zijn er aanwijzingen dat (een gedeelte van) het terrein zodanig verstoord is, dat er geen archeologische sites meer bewaard kunnen zijn?
- Zijn één of meerdere begraven archeologische niveaus aanwezig?
- Zijn er aanwijzingen voor een mogelijke steentijdsite?
- Is een verder verkennend archeologisch booronderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
- Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
- Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor verkennend archeologisch booronderzoek:

- Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Wijkt deze plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij het landschappelijk booronderzoek?
- Zijn er aanwijzingen voor een steentijdsite?
- Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
- Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
- Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
- Is een verder waarderend archeologisch booronderzoek noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de boorpunten (aantal, locatie, diepte,…)?
- Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,…)?
- Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
- Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor waarderend archeologisch booronderzoek:

- Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
- Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
- Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
- Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
- Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
- Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,…)?
- Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
- Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor proefputten:

- Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
- Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
- Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
- Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
- Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
- Is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?

- Vraagstellingen voor proefsleuvenonderzoek:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

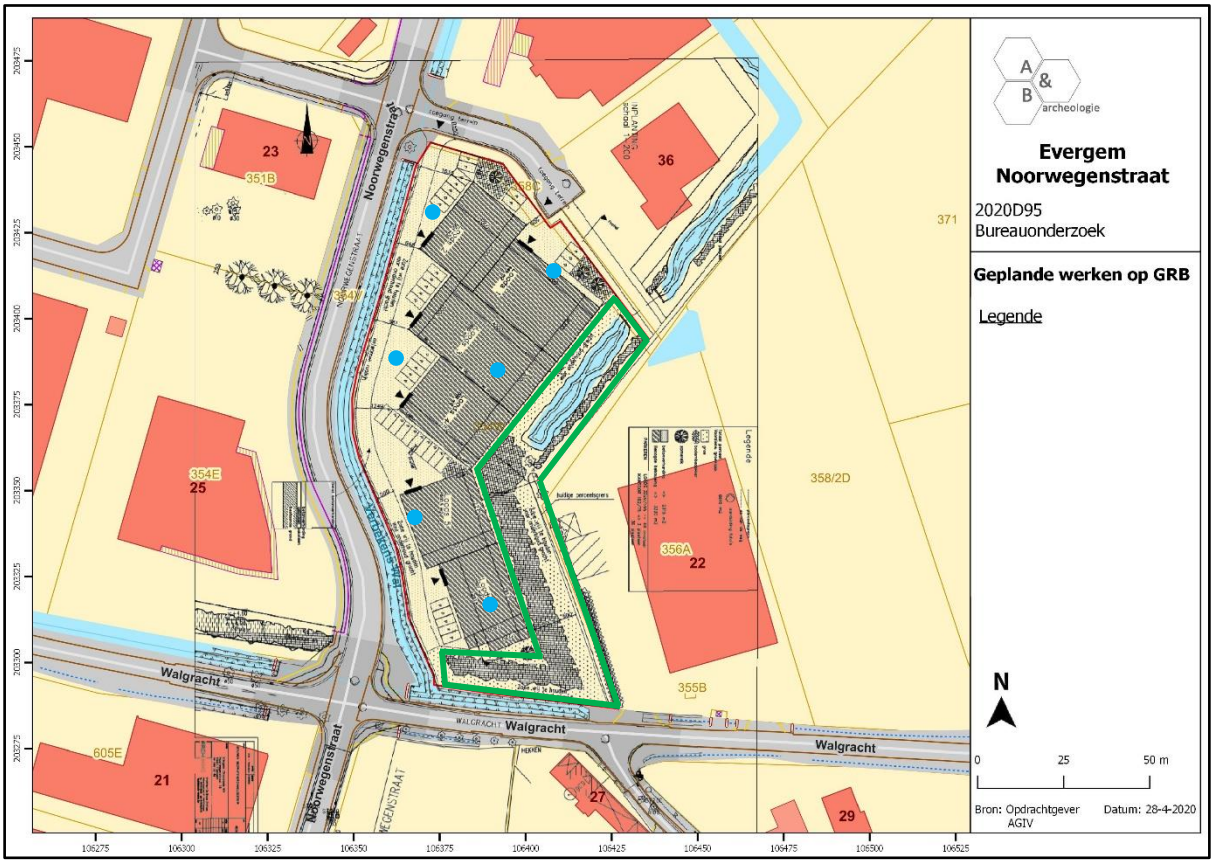
Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (al dan niet gevolgd door verkennend en eventueel waarderend archeologisch booronderzoek en mogelijk een proefputtenonderzoek) en verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methodes zijn om het plangebied te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op de boven- en onderstaande figuren. De voorziene onderzoeksmethoden moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Indien uit de landschappelijke boringen blijkt dat delen van het plangebied in dergelijke hoge mate verstoord zijn dat verdere onderzoeksstappen geen nuttige kenniswinst zullen bijbrengen of dat er geen archeologisch erfgoed meer bewaard kan zijn, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

- Landschappelijke boringen

Verspreid over het terrein worden in totaal 6 boringen uitgevoerd. De tussenafstand tussen de boorpunten bedraagt ca. 30m. Het staat de uitvoerder vrij of deze boringen manueel of machinaal worden geplaatst; de manier van boren primeert niet, wel het adequaat kunnen beantwoorden van de onderzoeksvragen is van belang. Indien er bodems met potentieel voor steentijdsites gedetecteerd worden (bvb. Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig) of steentijd arte- of ecofacten worden aangetroffen in de boringen, moet overgegaan worden naar verkennend archeologisch booronderzoek. Indien dit potentieel er niet is (bvb. geen Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig), kan overgegaan worden naar het proefsleuvenonderzoek. Indien uit deze boringen echter blijkt dat delen van het plangebied zodanig verstoord zijn dat er geen archeologische bodemarchief meer bewaard is, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Figuur 2 Geplande werken geprojecteerd op de kadasterkaart, met in het blauw de 6 boorpunten en in het groen de zone waar geen verder vooronderzoek dient te gebeuren (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).

- Verkennend archeologisch booronderzoek

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen en in het bijzonder het opsporen van steentijdsites. Bij dit onderzoek dient bovendien het opgeboorde grondmateriaal uitgezeefd te worden en te gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten en ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten). De gestelde voorwaarden voor een dergelijk onderzoek in de Code van de Goede Praktijk zijn hier richtinggevend. Indien hiervan wordt afgeweken, dient dit beargumenteerd te worden. Voor het opsporen van steentijdsites wordt een boorgrid van 10 bij 12m aangehouden. De boorpunten op de boorraai liggen 12m uit elkaar, terwijl de parallelle boorraaien 10m uit elkaar liggen. Ook hier kunnen afwijkingen op dit boorgrid beargumenteerd worden. De keuze van het boorgrid moet gebaseerd zijn op de resultaten van de landschappelijke boringen. Indien er effectief silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) bewaard zijn, dient overgegaan worden naar waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten. De methodologische keuze hiervoor hangt vast aan de resultaten van het verkennend onderzoek en de complexiteit van de stratigrafische context, de verwachte dichtheid en spreiding van de artefacten (bv. horizontaal, verticaal, …), de diepteligging van de niveau(s) (bv. veiligheidsprincipe, grondwater, …) en de aardkundige eigenschappen van de ondergrond. Hierbij aansluitend primeert ook de veiligheid bij de keuze voor het verdere traject.

- Waarderend archeologisch booronderzoek

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel een reeds opgespoorde archeologische site te waarderen en in ruimte af te bakenen (verticaal/horizontaal). Hierbij wordt het boorgrid op een beperkte locatie van het plangebied gezet, waar de boorresultaten van de verkennende boringen positief zijn gebleken. Daarnaast dienen ook de naburige negatieve boorpunten meegenomen te worden in het waarderend booronderzoek. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De inplanting van het boorgrid wordt gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde verkennend archeologisch booronderzoek. De methode bestaat uit een boorgrid van maximaal 5 op 6m. De afstand tussen de parallelle boorraaien bedraagt 5m en de onderlinge afstand tussen de boorpunten op een raai is 6m. De voorwaarden voor een dergelijk onderzoek worden ook hier bepaald door de Code van de Goede Praktijk. Eventuele afwijkingen worden duidelijk beargumenteerd.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Op locaties waar tijdens het verkennend en/of waarderend booronderzoek goede en in situ bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen, worden proefputten in functie van steentijd artefactensites voorgeschreven, indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdopgraving op te stellen. Onder concentraties wordt verstaan: ofwel meerdere artefacten per boorpunt, ofwel meerdere artefacten verdeeld over aangrenzende boorpunten. In deze proefputten worden de verticale en horizontale spreiding van de vuursteenconcentraties geanalyseerd en geïnterpreteerd en gekoppeld aan de voorkomende stratigrafische eenheden. Ook de aard, datering en waarde van deze concentraties worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken. In dit laatste geval wordt bekeken of eventueel in situ behoud mogelijk is of niet.

De proefputten worden ingepland op basis van de verkennende of waarderende archeologische boringen. Op basis van de resultaten van deze boringen, worden keuzes gemaakt over de omvang, het aantal en de inplanting van de proefputten. Sowieso worden proefputten ingepland ter hoogte van de positieve boorpunten, maar ook bij de naburige negatieve boorpunten. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijd artefactensite. De proefputten zijn vierkant, worden met de hand uitgegraven en het sediment wordt uitgezeefd (per arbitrair niveau van maximaal 10cm, of per aardkundige eenheid, eveneens in niveaus van maximaal 10cm). Voor de overige bepalingen betreffende de methodiek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.7 uit de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

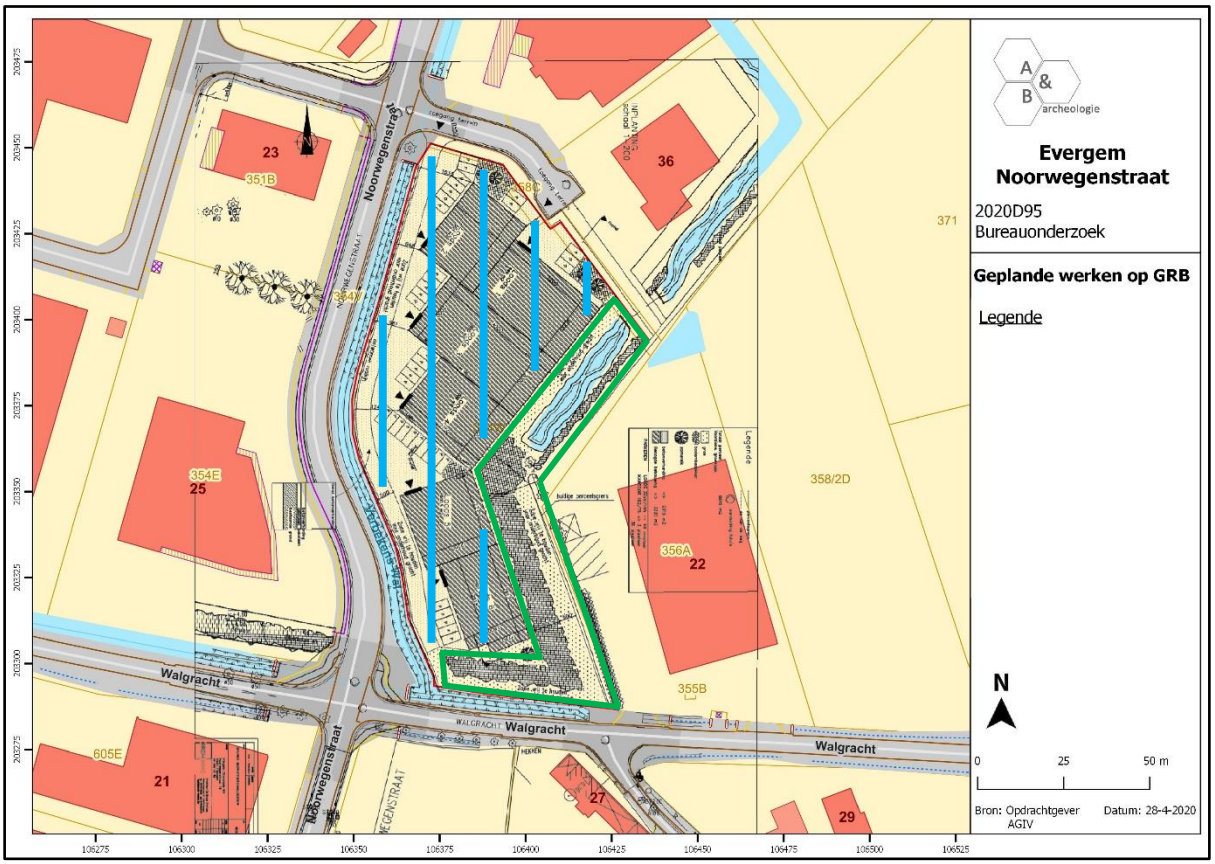
- Proefsleuvenonderzoek

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle, ononderbroken proefsleuven, met een tussenafstand van 12 à 15m van middelpunt tot middelpunt. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en georiënteerd volgens de lengterichting van het terrein. Het vooropgestelde sleuvenplan is afgebeeld op figuur 3. Daarnaast worden extra volg-, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om

beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Deze worden vrij gekozen door de uitvoerende erkende archeoloog tijdens het veldonderzoek.

Er wordt 10%, oftewel ca. 554m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 138m², door middel van volg-, dwarssleuven of kijkvensters, zodat in totaal zo 12,5% oftewel ca. 692m² onderzocht wordt. Indien er door het vooropgestelde sleuvenplan al 12,5% dekkingsgraad bereikt wordt, dan dienen geen volg-, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd te worden indien de onderzoeksvragen correct kunnen beantwoord worden.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. graven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Figuur 3 Geplande werken geprojecteerd op de kadasterkaart, met in het blauw het indicatief sleuvenplan en in het groen de zone waar geen verder vooronderzoek dient te gebeuren (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).

5. Gewenste competenties

- Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een aardkundige of een assistent-aardkundige.

- Het eventuele verder verkennend en waarderend archeologische booronderzoek dient te gebeuren door een veldwerkleider met ervaring in verkennend of waarderend archeologisch booronderzoek.

- Het eventuele proefputtenonderzoek (steentijd) dient te gebeuren door een veldwerkleider met aantoonbare ervaring wat betreft steentijdonderzoek.

- Het team voor het proefsleuvenonderzoek moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek. Minstens 1 van deze archeologen dient ervaring te hebben met onderzoek van meerperiodesites. Minstens 1 van deze archeologen dient minstens 200 werkdagen ervaring te hebben met onderzoek op zandgronden.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen.